

FICHA IDENTIFICATIVA

Datos de la Asignatura

Código	35410
Nombre	El catalán como primera y segunda lengua
Ciclo	Grado
Créditos ECTS	6.0
Curso académico	2020 - 2021

Titulación(es)

Titulación	Centro	Curso	Periodo
1001 - Grado Filología Catalana	Facultad de Filología, Traducción y Comunicación	4	Primer cuatrimestre

Materias

Titulación	Materia	Caracter
1001 - Grado Filología Catalana	12 - Aplicaciones de la filología catalana a la enseñanza	Optativa

Coordinación

Nombre	Departamento
IZQUIERDO GIL, JOSEP	140 - Filología Catalana
LLUCH CRESPO, GEMMA DESAMPARADOS	140 - Filología Catalana

RESUMEN

Es tracta d'una assignatura inclosa en la matèria *Aplicacions de la filologia catalana a l'ensenyament*, que té com a objectiu garantir uns coneixements, actituds i competències de caràcter avançat perquè l'estudiant de filologia catalana estiga capacitat per a desenvolupar la docència de la llengua catalana, sobretot en els nivells de l'ensenyament secundari i d'adults.

Els objectius bàsics de l'assignatura són:

- Reflexionar sobre l'ensenyament en general i, en particular, pel que fa a les llengües.
- Presentar la situació de l'ensenyament del català com a primera i com a segona llengua.
- Descriure els principis didàctics de l'ensenyament de llengües d'acord amb els models teòrics més importants.
- Aprendre els principis didàctics i tècniques bàsiques per al desenvolupament de les habilitats lingüístiques receptives i productives.
- Conèixer els recursos que ofereixen les TIC per a l'ensenyament de llengües, en particular del català.

CONOCIMIENTOS PREVIOS

Relación con otras asignaturas de la misma titulación

No se han especificado restricciones de matrícula con otras asignaturas del plan de estudios.

Otros tipos de requisitos

COMPETENCIAS

1001 - Grado Filología Catalana

- Ser capaz de comunicar y enseñar los conocimientos adquiridos del área de filología catalana, teniendo en cuenta los diferentes niveles y contextos de enseñanza de la lengua y la literatura catalanas.
- Ser capaz de localizar, manejar y aprovechar la información contenida en bases de datos y otros instrumentos informáticos y de Internet en el área de la filología catalana.
- Ser capaz de recibir, comprender y transmitir la producción científica en las lenguas estudiadas en el grado.
- Que los estudiantes hayan demostrado poseer y comprender conocimientos en un área de estudio que parte de la base de la educación secundaria general, y se suele encontrar a un nivel que, si bien se apoya en libros de texto avanzados, incluye también algunos aspectos que implican conocimientos procedentes de la vanguardia de su campo de estudio.
- Que los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio.
- Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética.
- Que los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado.

- Que los estudiantes hayan desarrollado aquellas habilidades de aprendizaje necesarias para emprender estudios posteriores con un alto grado de autonomía.

RESULTADOS DE APRENDIZAJE

Al final d'aquesta assignatura s'espera que l'estudiant siga capaç de:

- Desenvolupar els seus coneixements i habilitats en l'ensenyament de la llengua catalana com a primera i segona llengua.
- Aplicar els seus coneixements gramaticals, sociolingüístics, culturals, etc. a l'estudi i l'exercici de l'ensenyament de llengües.
- Conèixer les principals tendències en l'ensenyament de llengües i la seua aplicació a situacions educatives concretes.
- Utilitzar les eines, programes i aplicacions informàtiques disponibles per a l'ensenyament del català com a primera i segona llengua.

DESCRIPCIÓN DE CONTENIDOS

1. Els conceptes de primera i segona llengua

2. Els mètodes d'ensenyament de llengües

3. Models pedagògics i marc legal

4. Elaboració d'unitats didàctiques i aplicació de les TIC

VOLUMEN DE TRABAJO

ACTIVIDAD	Horas	% Presencial
Clases de teoría	30,00	100
Prácticas en aula	30,00	100
Asistencia a eventos y actividades externas	2,00	0
Elaboración de trabajos individuales	40,00	0
Estudio y trabajo autónomo	28,00	0
Preparación de clases prácticas y de problemas	15,00	0
Resolución de casos prácticos	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGÍA DOCENTE

El desenvolupament de l'assignatura s'estructurarà en dues sessions setmanals de dues hores cadascuna. Es combinaran sessions teòriques i sessions pràctiques amb activitats i treballs cooperatius. Tant a l'aula com amb treball no presencial, l'alumne haurà de dur a terme activitats, treballs i lectures bibliogràfiques sobre els continguts de l'assignatura. Es fomentarà el contacte amb les idees renovadores de l'ensenyament, les aportacions de la investigació en l'ensenyament de la llengua i l'esperit innovador.

Els alumnes tindran a la seua disposició a l'aula virtual materials diversos sobre el contingut de l'assignatura, resums o presentacions que remetran a diferents textos de la bibliografia d'ampliació que seria convenient conèixer.

Les activitats seran presencials i no presencials. Es combinaran diversos tipus d'activitats orals i escrites (pràctiques, lectures de la bibliografia, debats a classe, debats al fòrum de l'aula virtual, elaboració de seqüències didàctiques i material didàctic divers etc.). Seran activitats pràctiques i estaran orientades al coneixement de les metodologies d'ensenyament de llengües i a l'elaboració de material didàctic. En les sessions presencials el professor indicarà el procediment i les dates de realització i lliurament d'un disseny d'activitats de planificació de l'ensenyament d'algun aspecte ortogràfic, gramatical o lèxic de la llengua catalana com a L1 o L2, i les altres pràctiques.

El professor i els estudiants faran servir l'aula virtual i el correu electrònic com a mitjà per a comunicar canvis, detalls sobre les pràctiques, etc. No obstant això, es recomana l'assistència a les tutories presencials per a tractar qüestions o dubtes de caràcter individual o específic.

EVALUACIÓN

El seguiment d'aquesta assignatura fa necessària l'assistència a classe i la participació activa de l'estudiant, tant en les sessions presencials com en el fòrum d'aula virtual. Així doncs, l'avaluació de l'aprenentatge es durà a terme a partir de dos elements:

- a) El 40% de la nota correspondrà al disseny d'activitats de planificació de l'ensenyament d'algun aspecte ortogràfic, gramatical o lèxic de la llengua catalana com a L1 o L2 (25%), i a la participació activa a les classes i al fòrum (15%).
- b) El 60% de la nota correspondrà a un examen escrit individual, que es realitzarà una vegada finalitzades les classes. La prova constarà de dues parts. En la primera, s'avaluaran coneixements teòrics i pràctics sobre l'ensenyament de llengües. En la segona, s'haurà de respondre a una pregunta sobre lectures obligatòries.

Per aprovar el conjunt de l'assignatura, caldrà obtenir un 5 com a mínim en la nota mitjana resultant de la suma de totes les notes parcials, és a dir, de la seqüència didàctica, la intervenció al fòrum, la participació a les classes i l'examen.

Nota: Els estudiants que cursen aquesta matèria han de tenir un bon domini de la normativa catalana. D'acord amb els criteris acordats pel Consell del Departament de Filologia Catalana, el fet de cometre errades de normativa comportarà la qualificació de no apte, independentment de la nota del contingut.

Resum de l'avaluació:

Proves de l'avaluació	% sobre final
a) Disseny d'activitats d'ensenyament, activitats de classe i participació	40%
b) Examen	60%

REFERENCIAS

Básicas

- BALDAQUÍ, Josep M.; BORJA, Joan (coords.) (2008). «Leducació plurilingüe», monogràfic en Caplletra 45, València / Barcelona: IIFV / PAM.
- CASSANY, D. et al. (2010). Ensenyar llengua, Barcelona: Graó.
- CUENCA, M. Josep (1992). Teories gramaticals i ensenyament de llengües, València: Tàndem.
- FINKEL, Don (2000). Teaching with your mouth shut, trad. cat. Ensenyar amb la boca tancada, València: PUV, 2008.
- LABRADO, Víctor (2010). La mestra, Alzira: Bromera.
- LITTLEWOD, WILLIAM (1981). Communicative Language Teaching, trad. esp. La enseñanza comunicativa de idiomas. Introducción al enfoque comunicativo. Cambridge: Cambridge University Press, 1996.
- MCCOURT, Frank (2007). El professor, Alzira: Bromera.
- MELCION, Joan (1993). «Lenfocament nocional-funcional en l'ensenyament de segones llengües», dins M. Josep Cuenca (ed.): Lingüística i ensenyament de llengües, València: Universitat de València.
- RIBERA, Josep E. (2012). La cohesió lèxica en seqüències narratives, Alacant / Barcelona: IIFV / PAM.
- RIBERA, Josep E. (2009). «Trets d'oralitat en narracions escrites d'aprenents», Caplletra, 47, pp. 75-102.
- RIBERA, Josep E. i Maria J. CUENCA (2004). «Els pronoms fòrics: problemes en els usos textuais dels escrits dels aprenents», Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura, 33, pp. 69-77.
- RICHARDS, Jack & Theodore RODGERS (1986). Approaches and Methods in Language Teaching, Cambridge: Cambridge University Press.

Complementarias

- ARTIGAS, R.; BELLÈS, J.; GRAU, M. (2003): Tipotext. Una tipologia de textos de no-ficció, Vic: Eumo
- BALAGUÉ, F.; ZAYAS, F. (2008): Usos educatius dels blogs. Recursos, orientacions i experiències per a docents. Barcelona: UOC.
- CAMPS, A. (2003): Seqüències didàctiques per a aprendre a escriure. Barcelona: Graó.
- CAMPS, A. et al. (1997). Text i ensenyament, Barcelona: Barcanova.
- CAMPS, A.; FERRER, M. (ed.) (2000): Gramàtica a l'aula. Barcelona: Graó
- CAMPS, A.; ZAYAS, F. (2006): Seqüències didàctiques per aprendre gramàtica. Barcelona: Graó.
- CUENCA, M. J. (1994): Lingüística i ensenyament de llengües. València: Servei de Publicacions de la Universitat de València.
- JULIÀ, Joan, ed. (2000). L'ensenyament del català com a L2. De la teoria a la pràctica. Lleida: Universitat de Lleida.
- PÉREZ, M. A. (2004): Los nuevos lenguajes de la comunicación. Enseñar y aprender con los medios, Barcelona: Paidós.
- RIOS, I.; SALVADOR, V. (2008): Ensenyament del discurs escrit, Alzira: Bromera.
- VILÀ, M.; CASTELLÀ, J. M. (2014): 10 idees clau: Ensenyar la competència oral a classe. Barcelona: Graó.
- VILÀ, M. (coord.) (2002): Didàctica de la llengua oral formal. Barcelona: Graó.

SANZ PINYOL, G. (2005): Comunicació efectiva a l'aula. Tècniques d'expressió oral per a docents. Barcelona: Graó.

SARAGOSSÀ, A. (2007): «Reflexions sobre l'assignatura de valencià», dins Reivindicació del valencià, València: Tabarca.

Articles. Didàctica de la llengua i la literatura (2004), 33. Barcelona: Graó.

ADENDA COVID-19

Esta adenda solo se activará si la situación sanitaria lo requiere y previo acuerdo del Consejo de Gobierno

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits a la guia docent.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Manteniment del pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original.

3. Metodologia docent

Classe (presencial) teòrica/pràctica + tasques per AV

4. Avaluació

Avaluació no presencial a través de:

- a) Avaluació de treballs acadèmics
- b) Avaluació de tasques col·laboratives a través de l'Aula Virtual (lectura i comentari col·laboratiu)
- c) Proves objectives en AV

5. Bibliografia

La bibliografia recomanada es manté perquè és accessible

MODALITAT DE DOCÈNCIA NO PRESENCIAL

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits a la guia docent.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Manteniment del pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original.

3. Metodologia docent

1. Publicació de materials a l'Aula virtual
2. Proposta d'activitats per aula virtual
3. Videoconferència síncrona BBC
4. Videoconferència asíncrona BBC
5. Desenvolupament de projectes
6. Tutories per videoconferència
7. Fòrum en Aula Virtual

4. Avaluació

Avaluació no presencial a través de:

- a) Avaluació de treballs acadèmics
- b) Avaluació de tasques col·laboratives a través de l'Aula Virtual (lectura i comentari col·laboratiu)
- c) Proves objectives en AV

5. Bibliografia

La bibliografia recomanada es manté perquè és accessible.